

Силабус
навчальної дисципліни
Вступ до спеціальності
2023-2024 навчальний рік

Освітньо-професійна
програма
Спеціальність
Галузь знань
Рівень вищої освіти

«Початкова освіта»
013 Початкова освіта
01 Освіта/Педагогіка
перший (бакалаврський)

Викладач
Посилання на сайт
Контактний телефон
E-mail викладача:
Графік консультацій

Надія ЩЕРБАКОВА
<https://bdpu.org.ua/scherbakova/>
+38 066 792 17 21
Nadiya030219@ukr.net
відповідно до графіку індивідуальних консультацій (за попередньою домовленістю)

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3 / 90 год.	очна (денна)	16 год.	14 год.	60 год.	екзамен
	заочна (дистанційна)	6 год.	4 год.	80 год.	

Семестр: 1

Мова навчання: українська

Ключові слова: освіта, вища освіта, початкова освіта, інтеграція, освітній простір, спеціальність, адаптація, самоосвіта, педагог, педагогічна культура, педагогічна майстерність, педагогічний такт, компетентність.

Метою викладання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є ознайомлення студентів з особливостями вищої освіти, педагогічної професії, змістом педагогічної діяльності, її сутності та ролі в сучасному суспільстві; визначення перспектив і шляхів оволодіння професійною діяльністю вчителя початкових класів, формування системного педагогічного мислення, професійної самовідомості.

Предметом навчальної дисципліни є державна політика щодо розвитку освіти в Україні, розкриття структури, організації освітнього процесу закладу вищої освіти; опанування знаннями й розуміння мети та особливостей педагогічної діяльності вчителя початкової школи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти будуть **знати:**

ключові поняття курсу; розуміти місце і значущість різних форм і видів навчальних занять у закладі вищої освіти; характеризувати особливості педагогічної діяльності; усвідомлювати вимоги до особистості сучасного педагога; знати критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **вміти:**

раціонально та науково обґрунтовано організувати власну роботу; працювати з каталогами, бібліографічними виданнями, інтернет-ресурсами; активно працювати на лекціях, семінарських і практичних заняттях; аналізувати наукову та методичну літературу, писати конспекти, анотації, рецензії, виконувати практичні, індивідуальні, навчально-дослідні завдання; брати участь у дискусії; вести діалог, полілог; уміти доказово доводити свої думки; здійснювати самоконтроль досягнень з вивчення цієї дисципліни.

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ФК 1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

ФК 5. Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

ПРН 2. Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПРН 3. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПРН 10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формульовального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПНР 12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

Зміст курсу:

Модуль 1

Роль педагогічної професії в сучасному суспільстві.

Виникнення і становлення педагогічної професії. Сутність і зміст педагогічної професії (зовнішні показники, соціальний статус, престиж професії, внутрішні характеристики). Своєрідність педагогічної професії. Поняття про спеціальність, кваліфікацію.

Сутність та зміст поняття «освіта». Система та структура освіти в Україні. Вища освіта як складова системи освіти України. Основні принципи, на яких базується педагогічна освіта України. Система педагогічної освіти, напрямки її реалізації. Заклад вищої освіти, його структура. Характеристика освітнього процесу в ЗВО. Професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», ОПП, навчальний план зі спеціальності 013 Початкова освіта. Форми та методи організації освітнього процесу в закладі вищої освіти (лекція, практичні, семінарські, лабораторні заняття, колоквиуми тощо). Контроль та оцінка досягнень студентів. Академічна доброчесність. Принципи академічної доброчесності. Мотивація до роботи і навчання в ціннісно чесній академічній спільноті.

Модуль 2

Сутність та форми організації самостійної та науково-дослідної роботи студентів

Сутність та зміст самостійної роботи студентів. Типи та форми організації самостійної роботи у ЗВО. Специфіка самостійної роботи студентів. Самостійна робота під час аудиторних та позааудиторних занять.

Культура самостійної праці студента. Особливості роботи з науковим текстом. Вимоги до написання реферату. Складання планів. Прийоми тайм-менеджменту. Портфоліо. Конспектування. Мультимедійна презентація.

Навчально-дослідна робота студентів: її місце і значення в професійній підготовці.

Самоосвіта та самовиховання в системі безперервної професійної освіти педагога. Безперервна освіта – засіб професійного самовдосконалення педагога. Сутність професійної самоосвіти педагога. Професійне самовиховання педагога, його структура.

Модуль 3

Сутність та структура педагогічної діяльності

Сутність поняття «педагогічна діяльність». Педагогічна діяльність як система. Етапи педагогічної діяльності. Структура та зміст педагогічної діяльності. Специфіка професійної педагогічної діяльності.

Професійні вимоги до особистості педагога. Педагогічні здібності: їх сутність та види. Професійні знання та професійні вміння вчителя. Поняття про педагогічне спілкування. Компоненти педагогічного спілкування. Стилі педагогічного спілкування. Конфлікти в педагогічному спілкуванні та їх подолання.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, брати участь у обговоренні дискусійних питань, бути активним учасником на практичних заняттях, відповідально та творчо виконувати завдання.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер.

Система оцінювання та вимоги: оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного контролю та підсумкового контролю. Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних під час поточного контролю та підсумкового контролю і вираховується за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять. Лекційні заняття оцінюються на основі зроблених конспектів лекцій. При оцінюванні на практичних заняттях враховується активна участь

студентів у занятті, здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, самостійної роботи.

Підсумковий контроль відбувається у формі заліку, який передбачає перевірку теоретичних знань та практичних навичок.

Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання під час поточного контролю та підсумкового семестрового контролю (екзамену) (50+50=100) та вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах	Частина підсумкової оцінки у балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		50	100
Лекційні заняття	8		
Практичні заняття	42		
Підсумковий контроль		50	
Екзамен	50		

Таблиця 2. Розподіл набраних студентом балів під час поточного контролю

Види робіт	Кількість набраних балів						
	незадовільно		задовільно		добре		відмінно
	1-17	18-25	26-29	30-32	33-39	40-45	46-50
	F	FX	E	D	C	B	A
	не зараховано		зараховано				
Лекційне заняття 1	1	1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 2	1	1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 3		1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 4			1	1	1	1	1
Лекційне заняття 5				1	1	1	1
Лекційне заняття 6					1	1	1
Лекційне заняття 7						1	1
Лекційне заняття 8							1
Всього	2	3	4	5	6	7	8
Практичне заняття 1	2,1	3,1	3,5	3,9	4,7	5,4	6
Практичне заняття 2	2,1	3,1	3,5	3,9	4,7	5,4	6
Практичне заняття 3	2,1	3,1	3,5	3,9	4,7	5,4	6
Практичне заняття 4	2,1	3,1	3,5	3,9	4,7	5,4	6
Практичне заняття 5	2,1	3,1	3,5	3,9	4,7	5,4	6
Практичне заняття 6	2,1	3,1	3,5	3,9	4,7	5,4	6
Практичне заняття 7	2,1	3,1	3,5	3,9	4,7	5,4	6

Всього	15	22	25	27	33	38	42
Разом максимальна кількість набраних балів	17	25	29	32	39	45	50

Таблиця 3. Розподіл набраних студентом балів під час підсумкового контролю

Види робіт	Кількість набраних балів						
	незадовільно		задовільно		добре		відмінно
	1-17	18-24	25-28	29-32	33-38	39-44	45-50
	F	FX	E	D	C	B	A
Тестовий контроль	1-17	18-24	25-28	29-32	33-38	39-44	45-50
Максимальна кількість набраних балів	17	24	28	32	38	44	50

Таблиця 4. Шкала оцінювання поточного контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для всіх видів підсумкового контролю
47-50	відмінно	A (відмінно)
40-46	добре	B (дуже добре)
33-39		C (добре)
30-32	задовільно	D (задовільно)
26-29		E (достатньо)
18-25	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-17	незадовільно	F (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Таблиця 5. Шкала оцінювання підсумкового контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю

46-50	відмінно	зараховано	A (відмінно)
40-45	добре		B (дуже добре)
33-39			C (добре)
30-32			D (задовільно)
26-29	задовільно		E (достатньо)
18-25	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-17	незадовільно		F (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Таблиця 5. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
78-89	добре		B (дуже добре)
65-77			C (добре)
58-64			D (задовільно)
50-57	задовільно		E (достатньо)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	незадовільно		F (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

**Список рекомендованих джерел:
Основні**

- Бахрушин В. Стандарти вищої освіти. URL: <http://education-ua.org/ua/articles/689-standarti-vishchoji-osviti>.
- Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
- Мешко Г. М. Вступ до педагогічної професії. <https://westudents.com.ua/knigi/338-vstup-do-pedagogchno-profes-meshko-gM.html>
- Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / під заг. ред. Бібик Н. М. Київ : Літера ЛТД, 2019. 208 с.
- Освітньо-професійна програма. Початкова освіта. URL : https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/07/013_Pochatkova-osvita.pdf
- Пріма Р.М., Вітюк В.В., Пріма Д.А. Професійна позиція майбутнього вчителя початкової школи: сучасні реалії у контексті вимог нової української школи. *Інноваційна педагогіка*. 2021. Вип. 32. Т. 2. С. 208–212. 2021р.
- Про вищу освіту: Закон України від 25.09.2020 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
- Про освіту: Закон України від 01.01.2021 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
- Про повну загальну середню освіту: Закон України від 01.08.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>

10. Про позашкільну освіту: Закон України від 16.10.2020 № 1841-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>
11. Про професійну (професійно-технічну) освіту: Закон України від 01.01.2021 № 103/98 ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-вр#Text>
12. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року : Розпорядження КМ України від 22.08.2018 № 988-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-р#Text> (дата звернення: 25.08.2023)
13. Про фахову передвищу освіту: Закон України від 20.03.2020 № 2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19>
14. Професійний стандарт на професію «Вчитель початкової школи» URL: https://www.auc.org.ua/sites/default/files/sectors/u-137/standart_uchytelya_pochatkovoyi_shkoly.pdf
15. Сікорський П. І. Нова педагогіка : підручник. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2021. 540 с.
16. Спілкування в педагогічному процесі : навч. посіб. / Гарькавець С. О., Волченко Л. П. Житомир : ТОВ “Видавничий дім “Бук-Друк””, 2021, 100 с.
17. Сухомлинський В.О. Сто порад вчителю. Київ : Рад. школа, 1984. 254 с.
18. Топузов О. М. Освітнє партнерство в системі загальної середньої освіти: теорія і методологія : монографія. Київ : Інститут педагогіки : Педагогічна думка, 2021. 160 с.
19. Щербак К., Макаренко Л. Вступ до спеціальності : навч. метод. посібник. 3-тє вид. Львів; Новий світ-2000. 2019. 215 с.
20. Щербак Н. Педагогіка : навч.-метод. посіб. Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні., 2021. 273 с.

Додаткові

1. Енциклопедія освіти / НАПН України ; гол. ред. В. Г. Кремень. 2-ге вид., допов. та перероб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 1144 с.
2. Козубовська І. В., Повідайчик О. С. Короткий тлумачний словник психолого-педагогічних термінів. Ужгород : Видавництво УжНУ “Говерла”, 2021. 41 с.
3. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словникдовідник : навч. посіб. 4-те вид., випр. і допов. Київ : Каравела, 2020. 418 с.
4. Професія вчителя з давніх давен до сучасності. URL : <https://oplatforma.com.ua/article/1459-pro-vchitelya-profesya-krz-vki>
5. Пуховська Л. Професія вчителя у світовому освітньому просторі: статистичні характеристики. URL : <http://osvita.ua/school/method/973/>
6. Учитель — той, хто несе світло. Що вам відомо про професію педагога? URL: <https://osvitoria.media/experience/uchytel-toj-hto-nese-svitlo-shho-vam-vidomo-pro-profesiyu-pedagoga/>
7. Словник термінів і понять сучасної освіти / за заг. ред. Л. М. Михайлової. Сєверодонецьк, 2020. 194 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ. URL: www.bdpu.org/library
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>